

plancton

Feumaidh gach beathach air tìr lusan. Tha cuid gan ithe dìreach mar a tha iad (lus-itheadairean) no tha iad ag itheadh beathaichean a tha beò air lusan (feòil-itheadairean). Anns a' mhuir tha na lusan as cudromaiche cho beag 's nach mòr gum faic thu le do shùil iad. 'S e plancton a chanas sinn riutha. Tha iad gu math pailt agus tha iad a' fuireach faisg air uachdar na mara oir feumaidh iad solas na grèine airson fàs.

'S e feamainn na lusan as follaisiche air a' chladach agus ged nach eil mòran bheathaichean gan ithe, tha mòran gan cleachdadh airson falach annta, mar àite-dìon bho na tuinn no airson an cumail tais ri muir-tràghad. Tha cuid dhuibh uaine ach tha mòran dhuibh donn no dearg. Feumaidh iad uile solas na grèine 's mar sin tha iad rin lorg far nach eil am muir ro dhomhainn no air a' chladach far am bi an làn gan còmhachadh. Tha bailleagan làidir orra (greim-làidir) agus tha iad a' greimeachadh ris a' chreig gus nach falbh am muir leotha.

'S e feamainn àrd dhonn le duilleagan rìghinn iallach a th' ann an stamh no ceilp. Tha iad rim faighinn anns an doimhneachd agus chan eil iad ris ach aig reothart.

'S e feamainn dhonn le duilleagan caola a tha a' coimhead coltach ri iallan a th' ann an iomlach. Tha i beò faisg air comharradh isle na mara còmhla ri feamainn dhearg ris an can sinn cairgean, agus feamainn eile a tha cruaidh is sligeach mar chorail.

'S e feamainn dhonn a th' ann am feamainn-bhalgann a tha beò eadar àirde is isle an làn agus tha balgann àidhir innte gus an seòl a duilleagan leatharach faisg air uachdar na mara ri muir làn. Tha feamainn eile coltach rithe ach chan eil balgann air na duilleagan seo idir ach tha na h-oirean aice beàrnach agus 's e feamainn-dhubh a th' air an tè seo.

Fàsaidh feamainn uaine ris an can sinn glasag gu àrd air a' chladach. 'S urrainn don seo a bhith beò airson ùine mhòr a-mach às a' mhuir agus as t-samhradh tha i a' tiormachadh agus a' fàs geal 's chan eil seo a' dèanamh cròn sam bith oirre.

stamh